

TÖÖTUBA

Kasutajate kaasamine muuseumide jt. mäluasutuste ainese dokumenteerimisse.

2017

Mäluasutuste suveseminar Valgerannas

Kaie Jeaser

Kasutajate (kogukonna, avalikkuse) kaasamine muuseumide jt mäluasutuste ainese dokumenteerimisse ehk *kogude kujundamisse*.

Probleemi püstitus: kas selliste inimesi kaasavate projektide kaudu on võimalik aidata kaasa kogude kujundamisele, nii nende füüsilisele kui sisulisele kujundamisele nii, et olles kasulik mäluasutusele oleks see samas meelelahutus avalikkusele?

kaasamine → osalev kaasamine → teadlik osalemine

KÜSIMUSED

Kaasamine muuseumis jt mäluasutustes. [Vastused](#)

MIKS me sellega tegeleme? - nii pildil olla kui ka kujundada kogusid - ehk kogude avamine

KUIDAS täna seda teeme? - teadlik koostöö

KUIDAS võiks seda homme teha? – suurte süsteemide (AIS, MuIS) aeglane areng. Kuidas siiski? Head nõuanded, kuidas muuta kaasamisprojekt tulemuslikumaks. Ei tohiks unustada nn 3 sektorit ehk erategijat, st riiklikud infosüsteemid peaks olema avatud ka nende kaasamisel süsteemide arendamisse nn väikeste vahejuppide/arenduste lisamise võimalus suurde süsteemi.

KÜSIMUS – KUIDAS – Milliseid meetodeid ja vahendeid kasutades me teeme seda täna.

Tehtu tutvustamine:

- Muuseum: Kaie Jeaser (koostöö üleandjaga ja juba avaldatud andmete täiendamine) , Tõnis Teidearu (uute andmete kogumine), Külli Lupkin (uute andmete kogumine)
- Arhiiv: Tõnis Türna (andmete avalikustamine), Helina Tennasilm (töötute rakendamine dokumenteerimistöös - andmete avalikustamine)
- nn kolmas sektor: Vahur Puik (juba avalikustatud andmete täiendamine parandamine - Ajapaik)

Kaasamisprojekti lisandväärtus: Töehõive, integreeritus, inimese väärtustamine - sotsiaalne tugi inimese eneseteadvuse kasv. Tulemus parem keskkond – Kas peaks sellele mäluasutuse funktsioonile rohkem tähelepanu pöörama? Kas see ei võikski olla üks projekti eesmärkidest?

Kõigi projektide puhul, tegemist eelkõige teadliku koostööga. Tegevus nõuab mäluasutuse enda töötaja ja/või projekti algataja suurt tööd. Ettepanek kaardistada oma tegevus ja analüüsida ressursikasutust ja saadud kasutegurit.

Head mõtted:

Mida kasulikku üksteiselt üle võtta?

- Nii AIS kui MuS arenevad aeglaselt. Seega mida annaks kaasamise suurendamiseks juba praegu ära TEHA.
- Võistlusliku momendi loomine
- Oluline, et alustatud projektil oleks juba ette antud sisu, sest nii on inimesed ka ise valmis andmeid lisama. Samuti on oluline, et sisu uueneks täieneks, et inimene seda ikka ja jälle vaatama tuleks ja ka oma teadmisis lisaks.
- Tööprotsesside üle vaatamine – suurem liigendatus; suhtumise muutmise vajadus - andmed kohe avalikuks jne. ei ole vaja nn lõpuni kirjeldada ja alles siis avalikustada. *Mäluasutuse töötaja ei pea olema kõige targem, nn tavainimeste seas on palju asjatundjaid, kes saaks andmeid ja teavet lisada.*

KÜSIMUS – KUIDAS HOMME, uued arendused.

- MuIS II Kadri Nigulas,
- Arhiivi süsteemi arendused AIS – Kuldar Aas jt.

suurte süsteemide (AIS, MuIS) aeglane areng. Vt head mõtted.

- Vahur Puik, Hembo Pagi – *taolised infosüsteemid peaksid pakkuma infrastruktuuri, kus kolmandad osapooled saaks infot lugeda ja kirjutada. Kuni see on nn suletud süsteem, tuleb muuseumil endal rohkem kaasamise osas tööd teha.*

Uute lahenduste loomisel peaks mõtlema ka sellele, et on vajadus eraldada mäluasutuse loodud kirjet avalikkuselt saabunud kirjest.

Kokkuvõttes

Kas mäluasutused saaks kaasamisprojektide arendamise osas koostööd teha?

Koostööd ei saa teha:

- andmete kogumise osas: sest on erinevad vajadused andmete kvaliteedile - milliseid andmeid, mis kujul jne – see on spetsiifiline ja mäluasutusi pidi individuaalne.

Tuli jutuks: et uued IT lahendused aitavad ise korrastada andmeid ja toetavad ise teatud andmete kogumist – samas vajaks täpsustamist, milliste andmete kogumise /korrastamise osas saab IT lahendusest abi olla.

Koostööd saab teha:

- Oskusteabe kogumine ja jagamine
- Nn ühiste tööriistade arendamine (IT lahendused, programmijupid jms) *H. P. Taolised (MuIS, AIS) infosüsteemid peaksid pakkuma infrastruktuuri, kus kolmandad osapooled saaks infot lugeda ja kirjutada. Kuni see on nn suletud süsteem, tuleb muuseumil endal rohkem kaasamise osas tööd teha.*
- Kõikvõimalikud sõnastike korrastamine ühtlustamine: ühine asukohtade andmebaas, ühine isikunimedede andmebaas jne.

Ühine kaasamise keskkond – teatud andmetüübi parandamiseks. Nähti võimalust, et selle korrigeerimiseks parandamiseks saab kaasata inimesi väljastpoolt.

+ nn alateemade kaardistamine, prioritisering ja ühine arendamine. (litsentsid- õiguslikkus, isikuandmete kasutamine jms.)

- Et see tööle hakkaks on vaja töörühma, projektijuhti. Küsimus, kes seda peaks tegema, kelle ülesanne see on? Kes selle võtab enda kanda? Kuidas ja kes peaks selleks ressursi leidma. Mäluasutused ootel – ministriumite poolt tehtav ühine analüüs – võib-olla saab see uue tee näitajaks.